

POMORSKI KALEJDOSKOP ZAWODÓW

Jednym z głównych problemów występujących na rynku pracy województwa pomorskiego jest niedopasowanie wykształcenia i umiejętności osób poszukujących zatrudnienia do potrzeb pracodawców. W województwie pomorskim występuje luka informacyjna, która utrudnia rozpoznanie zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności, co uniemożliwia podejmowanie działań mających na celu dostosowanie struktury podaży zasobów pracy do popytu na nią w skali lokalnej i regionalnej.

W odpowiedzi na te problemy Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku zrealizował projekt badawczy, którego głównym celem było zdiagnozowanie zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na regionalnym rynku pracy województwa pomorskiego oraz określenie możliwych kierunków działań redukujących niedopasowanie popytu i podaży pracy. Niniejsza publikacja jest wynikiem podjętej próby określenia, na podstawie badań, branż strategicznych dla rozwoju rynku pracy województwa pomorskiego w perspektywie średniego i długiego okresu. Za branżę strategiczną uznano branżę mającą relatywnie duży udział w strukturze zatrudnienia w województwie. Z drugiej strony, strategiczność można zrozumieć jako fakt występowania dużej dynamiki zatrudnienia w branży, niezależnie od wielkości udziału zatrudnienia ogółem. Szczegółowa analiza ilościowych i jakościowych prognoz zmian sytuacji gospodarczej województwa pomorskiego pozwoliła na wskazanie siedmiu wiodących branż strategicznych dla pomorskiego rynku pracy. Są to:

- branża logistyczno - transportowa,
- branża energetyczna,
- branża technologii informatycznych i komunikacyjnych,
- branża BPO/SSC (BPO - Business Process Outsourcing czyli w skrócie

sektor usług dla biznesu/ SSC - Shared Services Center czyli, centra usług wspólnych),

- branża przemysłu przetwórczego, przede wszystkim z obszaru przemysłu stoczniowego i chemicznego,
- branża turystyczna,
- branża usług opiekuńczych,

W każdej z tych branż występuje wiele różnorodnych zawodów. W „Pomorskim kalejdoskopie zawodów” przedstawiamy ich 35. Chcemy przybliżyć specyfikę, środowisko pracy, pokazać jakie predyspozycje powinna posiadać osoba pracująca w takim zawodzie, jakie są zalety i wady wykonywania danej pracy. Naszym celem jest pokazanie wachlarza różnych profesji, które występują w strategicznych pomorskich branżach. Na zdjęciach znajdują się realne osoby, które faktycznie wykonują na co dzień daną pracę. Opisane zawody są wycinkiem, ilustracją całego wachlarza profesji, które mogą występować w wiodących branżach w naszym województwie.

Zapraszamy do lektury zwłaszcza osoby młode, które stają przed życiowymi wyborami dotyczącymi własnej drogi zawodowej, ale również nauczycieli, pedagogów, doradców zawodowych, opiekunów. Wszystkich tych, którzy mają wpływ na decyzje i wybory młodych bądź interesuje je zmieniający się jak w kalejdoskopie pomorski rynek pracy. Zachęcamy również do zapoznania się z raportami Pomorskiego Barometru Zawodowego opracowanymi na przestrzeni ostatnich trzech lat. Znajdują się w nich szczegółowe analizy pomorskiego rynku pracy: m.in. zapotrzebowanie na zawody; szczegółowa charakterystyka branż strategicznych czy perspektywy rozwoju pomorskiego rynku pracy w najbliższych latach. Wszystkie raporty dostępne są na stronie www.pomorskibarometr.pl.

BRANŻA LOGISTYCZNO- TRANSPORTOWA

KIEROWCA SAMOCHODU CIĘŻAROWEGO

Kierowca samochodu ciężarowego to pracownik, który prowadzi ciężarówkę lub inny pojazd o masie powyżej 3,5 tony.

Wydawałoby się, że jedynym zadaniem kierowcy samochodu ciężarowego jest prowadzenie pojazdu. Jednak zakres jego obowiązków służbowych jest najczęściej znacznie szerszy. To on pakuje lub sprawuje nadzór nad prawidłowym załadunkiem towaru, który przewozi. Takie same czynności musi wykonać przy rozładunku.

Do jego obowiązków należy również sprawdzanie stanu technicznego samochodu przed jazdą, prowadzenie dokumentacji jazdy, często również wykonywanie prostych prac konserwacyjnych, mycie i czyszczenie pojazdu.

Jedną z podstawowych zalet tego zawodu, którą wymieniają pracujący, jest poznawanie nowych miejsc oraz dość wysokie dochody. Pracę tę powinny jednak wykonywać osoby, którym nie przeszkadza długa rozłąka z rodziną i przyjaciółmi. Zwłaszcza kierowcy TIR-ów w domu często bywają tylko gośćmi, gdyż ich praca wiąże się z wyjazdami trwającymi kilka czy kilkanaście dni.

Wykonywanie tego zawodu dodatkowo może wiązać się z dużym stresem. Tylko ten, kto przynajmniej raz wyjechał w dłuższą trasę wie jak

dotkliwie i trudne jest ciągle prowadzenie pojazdu i stuprocentowa koncentracja na tym, co aktualnie dzieje się na drodze. Skoro przewożenie zwykłego i mało niebezpiecznego ładunku wiąże się z dużym poziomem stresu i obciążeniem psychicznym, trudno sobie wyobrazić jak stresujący może być transport ładunków łatwopalnych, wybuchowych lub promieniotwórczych. Na ich przewóz niezbędne jest uzyskanie odpowiedniego pozwolenia, które wydawane jest w oparciu o ukończony kurs ADR – napisał na jednym z internetowych portali kierowca pracujący w firmie rafinerijnej. Praca kierowcy w korporacji przemysłu rafinerijnego wiąże się z ogromną dozą ryzyka, odpowiedzialności i czujności. Szczególne wymagania wiążą się jednak często z wyższą pensją i większymi dodatkami.

Według przepisów kierowcy mogą pracować maksymalnie 9 godzin dziennie. Jeżeli kontrola tachometru (urządzenia rejestrującego czas pracy kierowcy) wykazuje przekroczenie tego limitu, grozi to wysokimi karami za łamanie przepisów.

Spedytor to człowiek niezwykle zajęty. Organizowanie transportu kolejowego, samochodowego lub lotniczego towarów eksportowanych i importowanych oraz przewożonych wewnątrz kraju; obsługa maszyn biurowych, takich jak: komputery, telefaksy, telefony to jego główne, choć nie jedyne zadania. Nie bez kozery spedytorzy nazywani są mistrzami organizacji. Perfekcyjna organizacja pracy, umiejętność działania w stresie i pod presją czasu, a także znajomość języków obcych to wymagania jakich oczekuje potencjalny pracodawca od kandydata do pracy w spedycji. Profesjonalnej pracy w spedycji nie da się nauczyć na kursach czy w szkole. Oczywiście pożądane jest wykształcenie kierunkowe (na przykład na kierunku transport i logistyka), ale to nie teoretyczna wiedza decyduje czy ktoś odnajdzie się w tym zawodzie, czy też nie. Marek Biesiekierski zna ten zawód od podszewki i dlatego osobom, które chcą rozpocząć pracę w tej branży zaznacza: **Tu obowiązuje**

żelazna zasada. Jak się nie przewrócisz to się nie nauczysz i podkreśla, że poza wszelkimi organizacyjnymi kompetencjami niezwykle ważne są dobre relacje z ludźmi **Dbaj o nich, a będą chcieli z tobą współpracować.**

Niezwykle przydatną umiejętnością jest również sztuka negocjacji. Często w transporcie pojawiają się różne spięcia i zakłócenia wynikające z wszelkich niedogodności, na jakie napotykają osoby odpowiedzialne za transport, do zadań spedytora należy jak najszybsze rozwiązywanie tych spięć.

Chociaż spedytor przeważnie pracuje w wyznaczonych godzinach, jego obowiązkiem jest całodobowa dostępność pod telefonem. Wynika to z faktu, że gdy on akurat ma wolne, transport towarów, za który jest odpowiedzialny, wciąż się odbywa, co zawsze wiąże się z potencjalnymi problemami do rozwiązania.

Dwa podstawowe obszary działania agenta celnego to przygotowanie dokumentów do odprawy celnej oraz współpraca z klientami zgłaszającymi się do oclenia przewożonych przez siebie towarów podczas eksportu oraz importu. Celem jego pracy jest więc jak najszybsze uzyskanie decyzji związanej z dopuszczeniem do obrotu towarów na terenie kraju lub ich wywiezieniem poza granice państwa. Odpowiada on za kompletowanie dokumentów wymaganych przez urząd celny takich jak faktury, listy przewozowe, specyfikacje towaru, akta firmy, wpisy do rejestru, upoważnienia itp. Osoba zatrudniona na tym stanowisku ustala taryfę celną i nalicza podatki (akcyzę, podatek graniczny, cło), a finalnie także wysokość należności do zapłacenia przez klienta. Zgłasza towar do oprawy celnej, dokonuje jego całościowej lub wrywkowej kontroli, weryfikuje zgodność dokumentów ze stanem faktycznym. Po zakończeniu całej procedury nadzoruje terminowość spłat wszystkich należności od klientów.

Skutecznym agentem celnym powinien charakteryzować się umiejętnośćią nawiązywania kontaktów i mieć dar przekonywania. Niezbędne są też dobra pamięć czy spostrzegawczość. Agent celny musi posługiwać się biegle przynajmniej językiem angielskim, ale pracodawcy często w wymaganiach wpisują znajomość minimum dwóch języków obcych.

Formalnie agentem celnym może zostać każda osoba z wykształceniem minimum średnim, która ukończyła kurs przygotowujący do egzaminu w Głównym Urzędzie Ceł.

Jest to jednak zawód, który ma w najbliższym czasie zostać poddany deregulacji, co oznacza brak wymagań egzaminacyjnych. Zatrudnienie w tym zawodzie najłatwiej znaleźć na terenach przygranicznych, w miastach portowych, ale agencje celne powstają również w centrum kraju.

MAGAZYNIER

To jeden z najpopularniejszych obecnie zawodów, które nie wymagają szczególnych kwalifikacji. Cieszy się on powodzeniem szczególnie wśród młodych mężczyzn, którzy nie planują już dalszej edukacji.

By otrzymać pracę jako magazynier, wystarczy mieć ukończoną szkołę ponadgimnazjalną. Atutem, który cenią pracodawcy, którzy poszukują magazynierów do pracy, jest prawo jazdy oraz uprawnienia do obsługi wózka widłowego. W większych halach magazynowych i hurtowniach przydaje się również umiejętność obsługi takich urządzeń transportowych jak suwnice, dźwignice czy inne podajniki.

Praca ta ma charakter zarówno fizyczny jak i biurowy. Każdy magazynier powinien umieć posługiwać się komputerem by obsługiwać program magazynowy oraz znać pakiet MS Office ponieważ często do jego obowiązków należy prowadzenie korespondencji, składanie zamówień, sporządzanie faktur i reklamacji oraz tworzenie raportów i podsumowań.

W przypadku zawodu magazyniera, jego zakres obowiązków w niemal wszystkich hurtowniach i magazynach w całej Polsce jest jednakowy. Podstawowy zakres zadań magazyniera obejmuje:

- przyjmowanie towaru do magazynu oraz jego wydawanie,
- przechowywanie w magazynie składowanego towaru,
- organizowanie pracy własnej i podległych pracowników,
- prowadzenie działań innowacyjnych i marketingowych w gospodarce magazynowej,
- kontrolę i monitoring realizacji zadań gospodarki magazynowej.

Jedną z podstawowych zalet wykonywania tej pracy jest szeroki wachlarz ofert pracy w różnych miejscach. Magazynier może podjąć pracę w magazynach sklepów, supermarketów, składach surowców lub towarów przemysłowych oraz hurtowniach. Zdarza się, że magazynierów poszukują rekwizytornie w teatrach i różnego rodzaju wypożyczalniach sprzętów.

KIEROWCA WÓZKÓW JEZDNIOWYCH

Podstawowym zadaniem operatora wózków jezdniowych (przede wszystkim widłowych) jest obsługa, sterowanie i konserwacja tego przemysłowego urządzenia. Kierowanie wózkiem odbywa się za pomocą dźwigni, pedałów i przycisków i polega na podnoszeniu ładunku poprzez wykorzystywanie wideł i platform będących częścią wyposażenia pojazdu. Praca operatora wiąże się z transportem towaru (załadowanie, przewiezienie, rozładunek towarów umieszczonych na platformie oraz ustawianie ich w stopy w magazynie). Operator przemieszcza się zwykle wózkiem na małych odległościach, np. z otrzymanej dostawy do magazynu. Zajmuje się także bieżącą konserwacją wózka, która obejmuje ładowanie akumulatora, uzupełnianie paliwa, smarowanie elementów ruchomych czy drobne naprawy.

Zawód ten jest o tyle dostępny, że nie wymaga się w nim konkretnego wykształcenia. Wystarczy ukończenie szkoły zawodowej. Każdy, kto tylko posiada odpowiednie predyspozycje zawodowe i psychologiczne oraz względną sprawność fizyczną, może podjąć tę pracę po ukończeniu kursu na kierowcę wózka jezdniowego. Kursy są ogólnodostępne i bardzo popularne na rynku ofert szkoleniowych. Kończą się egzaminem teoretycznym i praktycznym. Zarówno na kursie, jak i w pracy, pomocne okażą się uprawnienia do kierowania innymi pojazdami.

Osoby wykonujące ten zawód podkreślają, że najważniejszą cechą w tej pracy jest zręczność oraz podzielność uwagi, trzeba **jednocześnie operować kierownicą, wszystkimi przełącznikami góra-dół, poziomowanie, przesuwanie, wyczuwanie odległości**. Operator powinien odznaczać się dużą dokładnością, koncentracją uwagi i odpowiedzialnością, ponieważ ma często do czynienia z dużym i wartościowym ładunkiem. Musi umieć przewidywać (oszacowanie wagi towaru, śliskości lub nierówności nawierzchni, odległości wideł od palety, ustawienie środka ciężkości) i mieć rozwiniętą wyobraźnię przestrzenną (układanie ładunków w stopy, aby się nie przewróciły, nie spadły z wysokości). Przydatna będzie również umiejętność współpracy z innymi, gdyż operator wykonuje swe zadania w łańcuchu czynności zespołowych.

BRANŻA ENERGETYCZNA

ELEKTRYK

Elektryk jest jednym z najbardziej poszukiwanych zawodów. Zawsze będzie się cieszył zapotrzebowaniem na rynku pracy. Chętni do pracy w zawodzie elektryka muszą nauczyć się następujących rzeczy;

- montować i uruchamiać urządzenia elektryczne na podstawie dokumentacji technicznej,
  - wykonać i uruchomić instalację elektryczną,
  - oceniać stan techniczny maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych,
  - montować układy sterowania maszyn i urządzeń elektrycznych,
  - montować i sprawdzać działania środków ochrony przeciwpożarowej.
- Wiedzę taką można osiągnąć w szkole średniej o profilu elektrycznym i elektroenergetycznym, gdzie można zdać egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Uprawnienia elektryka można także zdobyć w wybranych ośrodkach egzaminacyjnych np. Stowarzyszenie Elektryków Polskich lub Stowarzyszenie Inżynierów i Mechaników Polskich. Informacje na temat uprawnień określa Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia

2003 r. Określa szczegółowo zasady posiadania kwalifikacji związanymi z eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci.

Warunki pracy determinuje zajmowane stanowisko. Elektryk pracujący przy kładzeniu nowych instalacji pracuje na budowie. W pogotowiu energetycznym będzie on często się przemieszczał i usuwał awarie. Elektryk odpowiedzialny za sieć elektryczną w zakładzie pracy będzie działał na jego terenie. Z kolei osoba zajmująca się elektromechaniką samochodową zwykle prowadzi warsztat, do którego przychodzą klienci. W zależności od wykonywanych czynności elektryk narażony jest w mniejszym lub większym stopniu na działanie niskich temperatur, hałasu czy zanieczyszczenia powietrza. **Praca elektryka wiąże się z dużą odpowiedzialnością za bezpieczeństwo ludzi korzystających z sieci energetycznej czy też nadzorowanych przez niego urządzeń. Elektryk powinien mieć dobry wzrok i słuch, posiadać zdolność do koncentracji i podzielność uwagi, bardzo istotne są uzdolnienia techniczne (zwłaszcza matematyczne) oraz twórcze myślenie.**

TECHNIK ENERGETYK

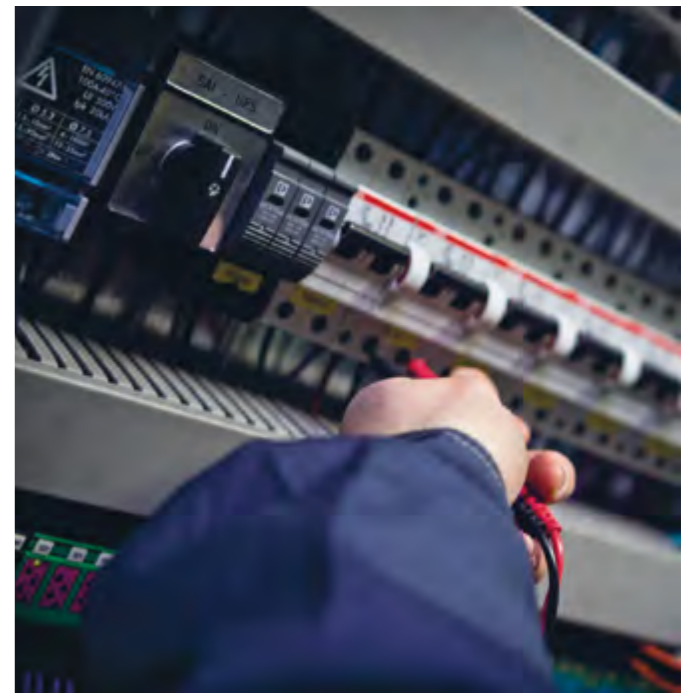

Czołowe przedsiębiorstwa z branży energetycznej w Polsce borykają się z deficytem średniej kadry technicznej, zwłaszcza z brakiem młodych pracowników z wykształceniem technicznym. Rozwój gospodarki opartej na nowych technologiach wykorzystania energii, eksploatacji maszyn i urządzeń energetycznych sprzyja rosnącemu zapotrzebowaniu na nowe miejsca pracy.

Technik energetyk potrzebny jest do nadzorowania przebiegu procesów wytwarzania energii, nadzorowania i obsługi maszyn oraz urządzeń konwencjonalnych i niekonwencjonalnych w elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach, eksploatacji maszyn i urządzeń związanych z przepływem i dystrybucją energii elektrycznej i ciepłej. To do jego obowiązków należy również najczęściej przeprowadzanie napraw i konserwacji maszyn i urządzeń energetycznych.

W zależności od regionu i specyfiki lokalnego rynku pracy oraz możliwości danej szkoły specjalizacje w ramach tego zawodu dotyczyć: eksploatacji kotłów i turbin energetycznych; chłodnictwa, klimatyzacji i wentylacji; dostawy energii cieplnej bądź energetyki. Do wykonywania tego zawodu potrzebne jest ukończenie technikum i zdanie egzaminu zawodowego. Istnieją możliwości kontynuowania nauki w tym kierunku na wyższych uczelniach technicznych. Możliwości zatrudnienia jest bardzo dużo; od zakładów wytwarzających energię, poprzez te, które ją przetwarzają i przesyłają, na firmach wydobywczych i magazynujących paliwa kończąc. Inną branżą poszukującą techników energetyków jest też budownictwo.

INŻYNIER ENERGETYK

Inżynier energetyk zajmuje się pozyskiwaniem i wykorzystywaniem różnych rodzajów energii. Brzmi prosto, jednak do takiej specjalizacji prowadzi długa droga, najczęściej przez technikum i inżynierskie studia politechniczne.

Przyszli inżynierowie energetyki nabywają wiedzę, która ma podstawowe znaczenie dla niezakłóconej pracy systemów energetycznych, a zatem dla nieprzerwanej dostawy prądu i ciepła do naszych mieszkań. Muszą się nauczyć nie tylko konstruować takie systemy, ale potem je diagnozować i eksploatować. Ich wykształcenie jest oparte na gruntownej wiedzy z zakresu techniki cieplnej, inżynierii środowiska, mechaniki przepływów, elektroenergetyki, informatyki i automatyki, a także ekonomii. Studia zaczyna się od intensywnej nauki matematyki i fizyki. Do tego dochodzą podstawy elektrotechniki, automatyki, mechanika i wytrzymałość materiałów, podstawy inżynierii materiałowej, a także przedmioty uzupełniające: bezpieczeństwo w elektrotechnice, miernictwo elektryczne, urządzenia elektryczne, maszyny elektryczne, napęd elektryczny czy technika wysokich napięć.

Absolwenci studiów magisterskich mają szansę na zatrudnienie głównie w przedsiębiorstwach zajmujących się projektowaniem i realizacją inwestycji oraz eksploatacją systemów energetycznych. Mogą również pracować w firmach konsultingowych oraz w organizacjach zarządzania energetyką.

Warto też już nawet w czasie studiów zdobywać uprawnienia budowlane – podkreśla Krzysztof Frankowski, inżynier energetyk pracujący w firmie budowlanej – **To bardzo poszerza możliwości zatrudnienia. Przeważnie na studiach nie jesteśmy w stanie przewidzieć do jakiej branży trafimy. W niektórych firmach przydają się na przykład uprawnienia gazowe. Warto też wzbogacić swoją wiedzę w zakresie norm rysunkowych, co przyda się w zasadzie w prawie każdej firmie. Moja rada dla wszystkich przyszłych inżynierów: przed rozpoczęciem stałej pracy, spróbować choćby w czasie studenckich wakacji poterminować w dużej firmie energetycznej. Nie jest prosto zdobyć takie praktyki. Ale to nie tylko znakomita nauka, ale też test, czy będziesz się umiał odnaleźć na tym rynku pracy.**

INŻYNIER ELEKTRYK

Podstawowym celem pracy inżyniera elektryka jest nadzorowanie procesu wytwarzania energii elektrycznej, minimalizowanie strat związanych z jej przesyłaniem i wykorzystywaniem, automatyzowanie procesów wytwórczych oraz miernictwo wielkości elektrycznych i nieelektrycznych.

Kandydat ubiegający się o pracę jako inżynier elektryk musi posiadać wykształcenie wyższe techniczne - Wydział Elektryczny, zakończone obroną inżynierskiej lub magisterskiej pracy dyplomowej. Zawód można zdobyć na politechnice, a także w wyższych szkołach inżynierskich posiadających w swym profilu nauczania wydział elektryczny. Do pracy przy urządzeniach elektrycznych pod napięciem konieczne jest uzyskanie kwalifikacji w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich oraz ukończenie odpowiedniego kursu BHP. Uprawnienia SEP należy odnawiać co 5 lat.

Inżynier elektryk powinien mieć świadomość tego, że jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo ludzi, którzy korzystają z energii elektrycznej i urządzeń. Dlatego musi cechować się nie tylko rozległą wiedzą i doświadczeniem, ale także posiadać cechy takie jak spostrzegawczość, koncentracja, brak lęku wysokości, czy wyobraźnia przestrzenna. Niektórzy pracodawcy podkreślają również, jak ważna jest sprawność fizyczna; sprawny układ krążenia, idealny wzrok czy zmysł równowagi.

Absolwent wydziału elektrycznego ma po studiach wiele specjalności do wyboru w różnych gałęziach przemysłu. Można zostać specjalistą: wytwarzania energii elektrycznej, elektroenergetyki przemysłowej, technologii elektrycznych, automatyki i metrologii, instalacji i urządzeń elektrycznych, sprzętu elektromechanicznego, trakcji elektrycznych, elektroniki motoryzacyjnej.

Na polskim rynku pracy wyraźnie widać deficyty w wyższej kadrze inżynierskiej w branży energetycznej i pokrewnych, dlatego przyszli inżynierowie nie powinni obawiać się o swoje zatrudnienie.

INŻYNIER BUDOWNICTWA - URZĄDZENIA, INSTALACJE I SIECI ENERGETYCZNE

Jego domeną jest opracowanie koncepcji i metod działania w zakresie projektowania bądź ulepszania instalacji energetycznych. Do głównych zadań należy sprawowanie nadzoru nad budową nowych obiektów i sieci energetycznych oraz kierowanie ich eksploatacją. Opracowuje on również raporty, ekspertyzy czy opinie techniczne z zakresu budowlanego, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień energetycznych.

Praca na tym stanowisku wymaga niezwyklej odpowiedzialności i dokładności. Jest to zawód zaliczany do kategorii zawodów zaufania publicznego.

Budownictwo można studiować na wszystkich politechnikach. Studia są dwustopniowe i można je ukończyć ze stopniem inżyniera lub magistra inżyniera. W ramach tego kierunku można wybrać specjalizację związaną z branżą energetyczną i odbywać obowiązkowe praktyki zawodowe, które dają możliwość zapoznania się z tym zawodem od praktycznej strony.

Znalezienie zatrudnienia nie powinno stwarzać większych problemów absolwentowi tego kierunku. Na wykształconych inżynierów o tej specjalizacji czekają m.in.: firmy budowlane, biura architektoniczne, firmy energetyczne i paliwowe.

BRANŻA TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH I KOMUNIKACYJNYCH (ICT)

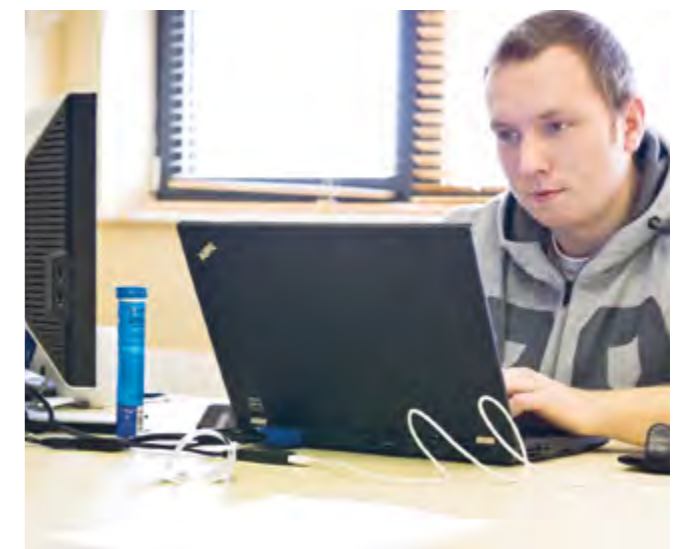
PROGRAMISTA
APLIKACJI
MOBILNYCH

Jest to twórca rozwiązań działających na urządzeniach mobilnych, takich jak: telefony komórkowe, smartfony i tablety. Do najpopularniejszych platform mobilnych należą: iOS, Android, Windows Mobile, Symbian i BlackBerry OS.

Aplikacje mobilne są jednym z najnowszych trendów, przed którym rysuje się znakomita przyszłość, dlatego informatyk o takiej specjalności nie musi obawiać się problemów w zatrudnieniu. Co więcej, programiści właśnie tego typu aplikacji to jedna z grup w branży IT o najszybciej wzrastających zarobkach.

Pracodawcy szukają na to stanowisko najczęściej osób z wyższym wykształceniem informatycznym lub studentów na ostatnim roku studiów. Poza doskonałą znajomością systemów takich jak Android, Windows Mobile czy iOS, od kandydatów wymagana jest m.in. umiejętność myślenia analitycznego i rozwiązywania problemów technicznych; doświadczenie w pracy projektowej i w pracy w zespole; znajomość języka angielskiego na poziomie umożliwiającym pracę z dokumentacją techniczną.

TECHNIK INFORMATYK

W zależności od rodzaju zatrudnienia wykonuje on różne zadania, ale wspólnymi dla wszystkich techników informatyków mogą być: konserwacja i naprawa sprzętu komputerowego, instalacja i konfiguracja urządzeń peryferyjnych oprogramowania systemowego i użytkowego. Osoba wykonująca ten zawód może także administrować lokalną siecią komputerową (konserwacja sprzętu, nadawanie uprawnień do aplikacji i programów, zakładanie kont użytkowników itp.), projektować proste programy użytkowe.

Technik informatyk powinien mieć ukończoną przynajmniej szkołę średnią oraz posiadać obszerną wiedzę z informatyki, znajomość systemów operacyjnych oraz powinien orientować się w podstawowych pojęciach z dziedziny elektroniki, budowy i zasady działania komputerów. Szanse na zatrudnienie zwiększyć może wykształcenie informatyczne. Tytuł technika informatyka można uzyskać w: czteroletnim technikum dla absolwentów gimnazjum, dwuletniej szkole policealnej dla absolwentów szkoły ponadgimnazjalnej, lub też jednorocznej szkole policealnej dla absolwentów liceum profilowanego o profilu zarządzanie informacją.

W przypadku pracy w charakterze serwisanta, bardzo przydatne będzie prawo jazdy (wykonywanie prac naprawczych poza sklepem). Niezbędna może okazać się również znajomość języka angielskiego, ponieważ wiele systemów, programów, dokumentacji komputerowej pochodzących z różnych części świata, opisana jest w tym języku.

Technik informatyk powinien cechować się dokładnością, skrupulatnością oraz systematycznością w wykonywaniu obowiązków. Od osoby wykonującej ten zawód oczekuje się zdolności koncentracji uwagi i jej podzielności, jak również opanowania i cierpliwości.

Pracy można szukać praktycznie we wszystkich gałęziach gospodarki, zarówno w firmach prywatnych, jak i państwowych, użytkujących systemy komputerowe do różnych celów: produkcyjnych, usługowych czy administracyjno-biurowych. Typowe miejsca zatrudnienia to: sklepy komputerowe i punkty serwisowe, firmy administrujące sieciami komputerowymi, działy obsługi informatycznej przedsiębiorstw (instytucje, firmy), ośrodki obliczeniowe. Wiele osób w tym zawodzie prowadzi samodzielną działalność gospodarczą w zakresie instalowania, serwisu oraz sprzedaży oprogramowania komputerowego, grafiki komputerowej, czy też zakładania sieci i systemów komputerowych

GRAFIK KOMPUTEROWY DTP

Osoba pracująca w tym zawodzie projektuje i wykonuje projekty graficzne przy pomocy komputera. Prace mogą mieć charakter reklamowy (np. plakaty, banery, billboardy), artystyczny (np. plakaty artystyczne, obrazy) oraz informacyjny (np. etykiety, ulotki o charakterze informacyjnym). Grafik zajmuje się także tworzeniem grafiki wektorowej (m.in. wykresy, logo firm), a także formatowaniem tekstu i robieniem składu komputerowego publikacji (układaniem tekstu wraz z obrazami w spójną całość do druku). W swojej pracy posługuje się specjalnymi programami komputerowymi (m.in. Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, QuarkXpress, Corel Draw, InDesign).

Z pracami grafików stykamy się niemal wszędzie, każdego dnia: na opakowaniach produktów, billboardach, plakatach, ulotkach. Grafik pomaga projektować gazety, strony internetowe, okładki książek, aplikacje mobilne.

Praca grafika jest niezwykle ważna, bowiem to od jego kreatywności i zdolności w utworzeniu czytelnego, zachęcającego komunikatu wizualnego zależy dotarcie do klienta promowanego produktu.

W zawodzie grafika sprawdzi się osoba z szeroką wyobraźnią, kreatywną, posiadającą talenty artystyczne, ale także dokładna i cierpliwa. Wykształcenie graficzne lub plastyczne jest tu przydatne, ale nie niezbędne. Klienci, którzy zgłaszają się po projekt pytają najczęściej o portfolio i referencje, wykształcenie jest sprawą drugorzędą. Elastyczność w dopasowaniu się do wymagań klienta, a nawet orientacja w branży konkretnego kontrahenta, jest dodatkowym atutem. Przydaje się znajomość zagadnień związanych z kolorem oraz dokład-

ność, a czasami wręcz precyzyjność w przygotowywaniu najdrobniejszych szczegółów.

Ponieważ zastosowanie grafiki komputerowej jest bardzo różnorodne – od kartografii, przez diagnostykę medyczną, publikacje, tworzenie efektów specjalnych, po gry komputerowe – grafik może się specjalizować w jednej z dziedzin lub technik tworzenia swoich prac. Niewątpliwie jest to jednak zawód wymagający ciągłego rozwoju i podnoszenia własnych kompetencji.

Grafik to wolny zawód i wydawałoby się, że pozwala swobodnie zarządzać czasem wolnym i czasem pracy – opowiada o swoim zawodzie gdański grafik, Maciej Blachowski - **To nie zawsze jest jednak możliwe. Często czasu wolnego po prostu nie ma. Biorąc pod uwagę posiadanie tylko dwóch rąk i brak kogokolwiek do pomocy, wystarczy jedno zlecenie ponad nasze możliwości i pracujemy 20 godzin na dobę. Gorzej, gdy czasu wolnego jest zbyt dużo. Oznacza to oczywiście brak zleceń i pieniędzy. Nie należy jednak takich okresów marnować. To doskonały moment na doskonalenie swoich umiejętności, poznawanie nowych technik, trendów itp.**

Każdy wolny zawód wymaga ogromnej samodyscypliny. Jest codzienną walką z pokusą, by pracę odłożyć na później, a zająć się czymś przyjemniejszym. Aby walka ta była w miarę bezbolesna, przede wszystkim trzeba lubić, to co się robi. Wykonywana praca powinna na skali przyjemności zajmować na tyle wysoką pozycję, by nie miała zbyt dużej konkurencji.

ADMINISTRATOR SIECI INFORMATYCZNEJ

Zawód administratora sieci informatycznej jest jedną z podstawowych profesji w branży informatycznej. Osoba ta zajmuje się budowaniem, integracją oraz obsługą sieci komputerowych opartych na różnych architekturach. Zawód ten pojawił się wraz z pierwszymi sieciami komputerów osobistych na przełomie lat 60-tych i 70-tych XX wieku.

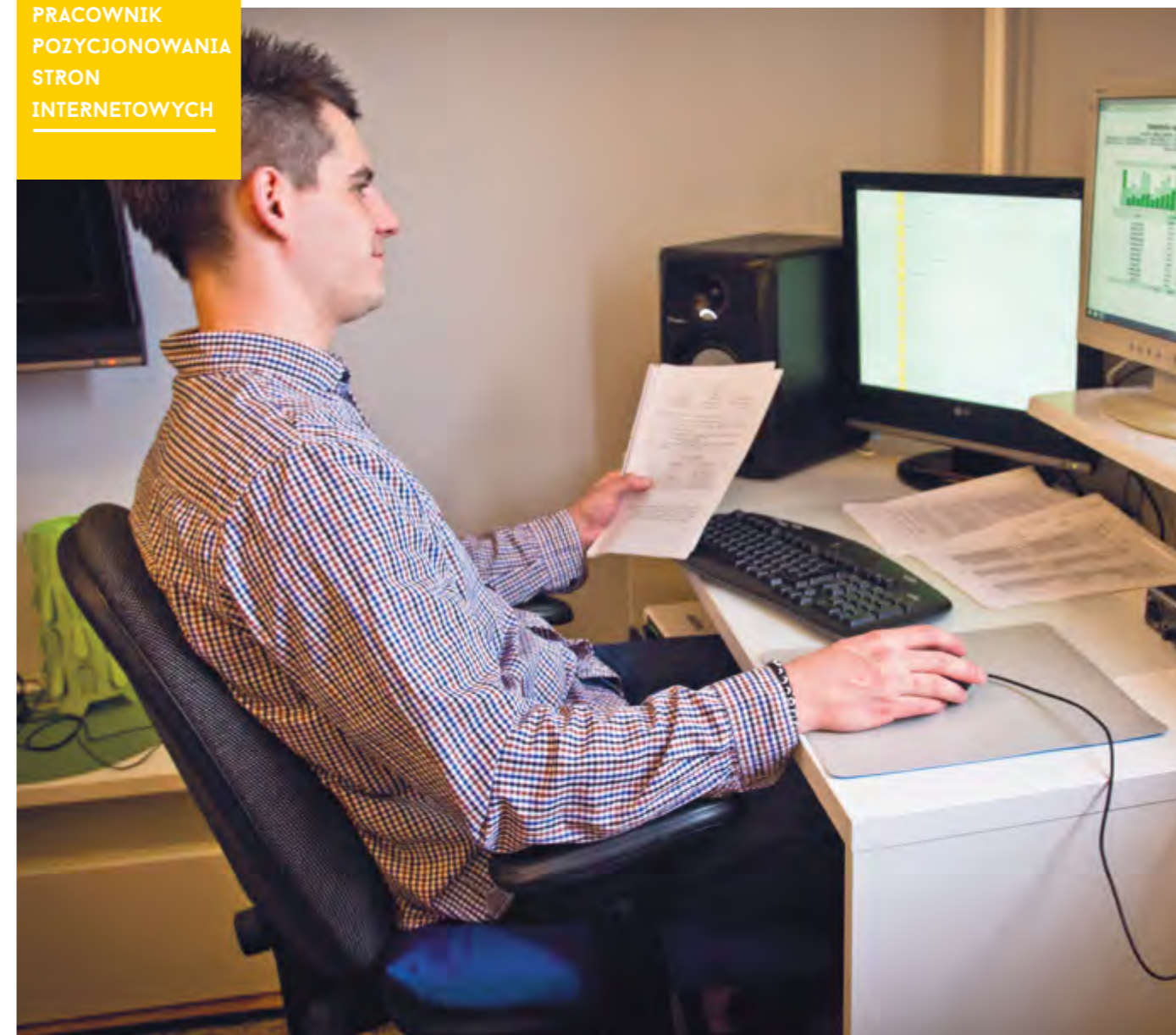
Główne zadania administratora to zapewnienie sprawnego funkcjonowania sieci komputerowej w firmie, nadzorowanie pracy składników sieci (serwery, routery, terminale, komputery osobiste) oraz pracowników przy nich zatrudnionych, a także zapewnienie wsparcia technicznego wszystkim użytkownikom sieci.

Wymagania stawiane administratorom sieci uzależnione są od skali zadania jakie na nich czeka. Preferowane jest wykształcenie wyższe informatyczne. Kierunki i specjalizacje najlepiej przygotowujące do zawodu to oczywiście informatyka, ale również elektronika i telekomunikacja ze specjalnością taką jak: sieci informatyczne czy systemy telekomunikacyjne. Istotną kwestią jest praktyczna umiejętność administrowania sieciami i systemami komputerowymi, bardzo dobra znajomość systemów operacyjnych, znajomość zagadnień dotyczących bezpieczeństwa w sieci, konfiguracji serwerów. Konieczna jest znajomość baz danych i umiejętność ich obsługi. Jak dla każdego informatyka - opanowanie na dobrym poziomie komunikacyjnym języka angielskiego i niemieckiego jest nieodzowne.

Stanowisko administratora jest niezwykle odpowiedzialne ze względu na dostęp do bazy danych firmy, a także zależność działania przedsiębiorstwa od prawidłowego funkcjonowania sieci połączeń. Poza tym istotna w tym zawodzie jest zdolność analitycznego myślenia, umiejętność rozwiązywania praktycznych problemów. Zdarza się bowiem, że administrator sieci musi podjąć zdecydowane i wymagające szybkich decyzji działania, bo często od niego zależy, czy firma ponosi straty czy też nie. Od administratora sieci wymaga się ponadto sumienności i dokładności oraz umiejętności pracy pod presją czasu.

PRACOWNIK POZYCJONOWANIA STRON INTERNETOWYCH

Zadaniem pracownika pozycjonowania stron internetowych (zwanego również specjalistą SEM/SEO) jest przeanalizowanie zawartości danego serwisu i dobór najważniejszych słów kluczowych związanych z treścią witryny, za pomocą których potencjalni odwiedzający będą wyszukiwać daną stronę przez wyszukiwarkę. Następnie przeprowadza szereg czynności, dzięki którym po wpisaniu w wyszukiwarkach internetowych stosownych fraz, witryna będzie wyświetlana jako jedna z pierwszych propozycji. Do czynności tych należy między innymi przeprowadzenie analizy konkurencji, optymalizacja kodu i treści strony, rejestracja w najpopularniejszych wyszukiwarkach internetowych oraz tworzenie zaplecza pozycjonerskiego stron. Ponadto pozycjoner stron internetowych odpowiada za dalsze monitorowanie wyników strony. Ze względu na dużą konkurencję oraz ciągłe zmiany w technologiach informatycznych, jednorazowe przeprowadzenie procesu pozycjonowania strony nie gwarantuje jej ciągłej obecności wśród wysokich wyników. Wówczas zadaniem pozycjonera jest ciągła kontrola konkurencji, wprowadzanie koniecznych zmian oraz stosowanie najnowszych rozwiązań w celu jak najefektywniejszego promowania strony.

W przypadku pracownika pozycjonowania stron internetowych nie istnieje konkretny kierunek studiów wiążący się z tym zajęciem i przygotowujący do wykonywania zawodu. Pomocne może być ukończenie studiów informatycznych, jednak nie jest niezbędne. Wiedzę potrzebną do wykonywania zawodu zdobywa się najczęściej samodzielnie – zawód ten wymaga jednak ciągłego dokształcania się

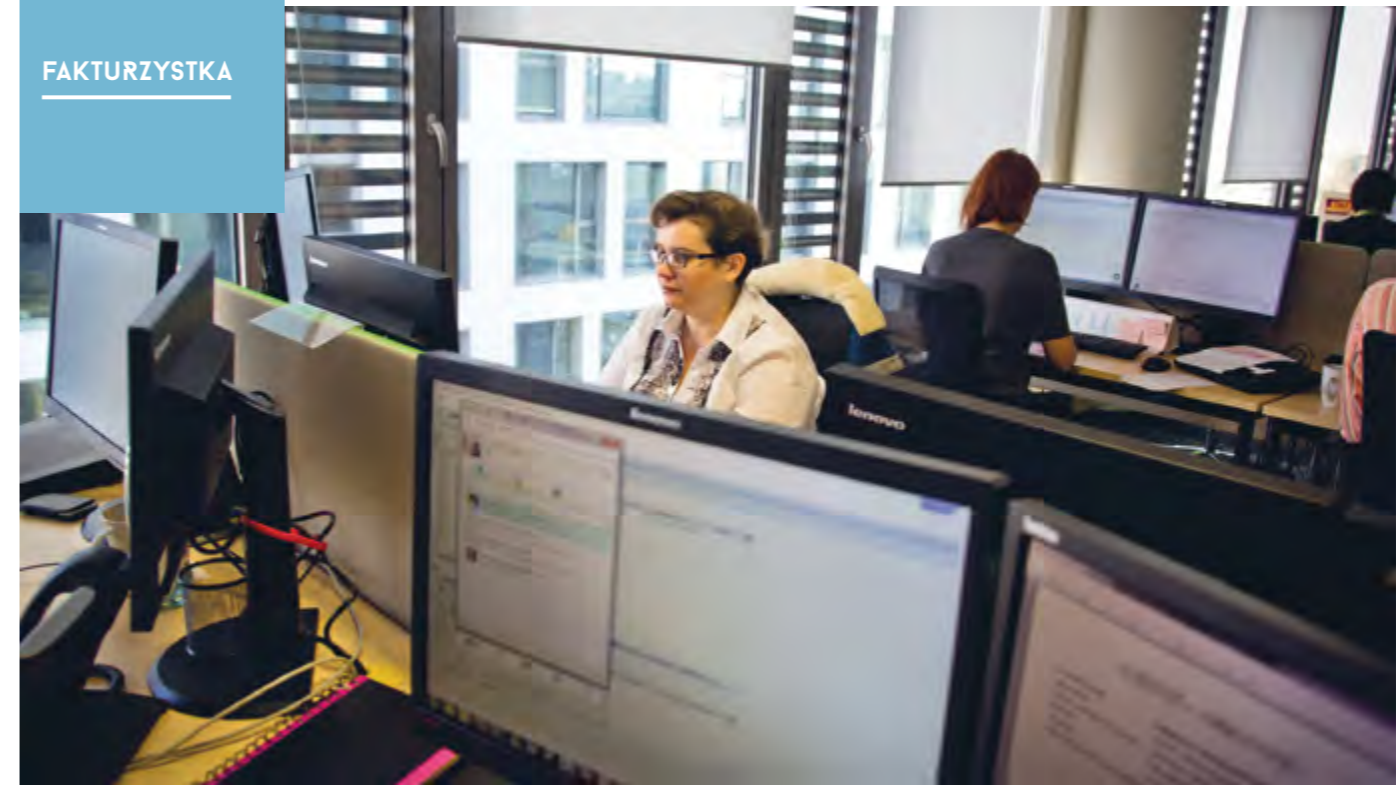
i śledzenia na bieżąco zmian, jakie zachodzą w zakresie technologii informatycznych i sieciowych.

Od kandydata na stanowisko pozycjonera stron internetowych zwykle oczekuje się: praktycznej znajomości systemów programowania, standardów sieciowych i trendów w Internecie, posiadania wiedzy informatycznej z zakresu SEO i SEM, znajomości budowy i tworzenia stron WWW, produktów Google – AdWords, AdSense oraz blogów, portali społecznościowych, porównywarek cenowych, pisania krótkich, poprawnych stylistycznie, artykułów informacyjnych oraz promocyjnych. Ponadto powinien on cechować się kreatywnością, samodzielnością oraz umiejętnością analitycznego myślenia. Praca pozycjonera jest doskonałym rozwiązaniem np. dla osób niepełnosprawnych, ponieważ można ją wykonywać zdalnie. Zapotrzebowanie na usługi pozycjonowania stron ciągle wzrasta. Coraz więcej osób znajduje informacje w Internecie. Od pozycji w wyszukiwarce często zależy „być albo nie być” danej firmy, a świadomość przedsiębiorców jak ważna jest promocja w sieci stale rośnie. A wraz z tym popyt na usługi pozycjonowania. Radosław Rakiel ma firmę usługową w branży turystycznej: ***Dzięki temu, że trafiłem do specjalisty, który dobrze wypromował moją firmę w Internecie, sprzedaż wzrosła prawie o 40%. To bardzo przydatna usługa dla każdego, kto chce coś sprzedać. Internet ma niesamowitą skalę oddziaływania, a dobry fachowiec umie tak wypromować daną stronę internetową, że w wyszukiwarce będzie pojawiała się np. w pierwszej dziesiątce. Nie wiem jak to się robi, ale wiem, jakie to przynosi efekty.***

BRANŻA USŁUG WSPÓLNYCH DLA BIZNESU (BPO/SSC)

FAKTURZYSTKA

Fakturzystka to jeden z pracowników działu księgowości, najczęściej w dużych firmach lub centrach finansowych.

Opisując ten zawód można powiedzieć że jest esencją pracy biurowej. Osiem godzin za biurkiem, w stosie dokumentów papierowych, a w nowoczesnych centrach finansowych – przed ekranem komputera, bowiem tam faktury pojawiają się tylko w formie elektronicznej.

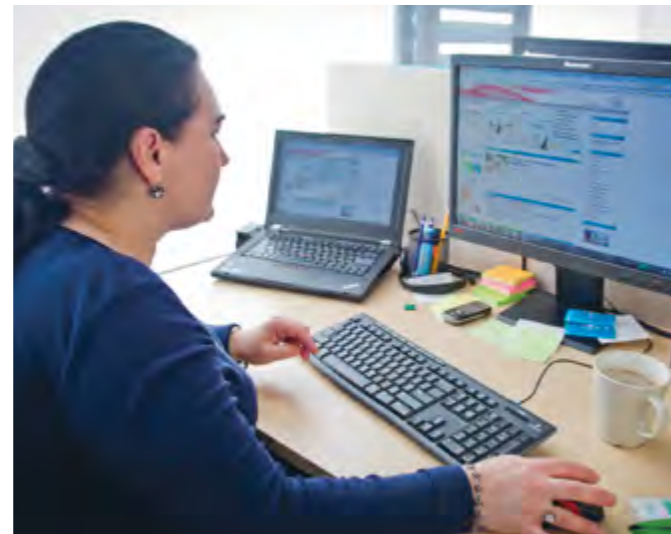
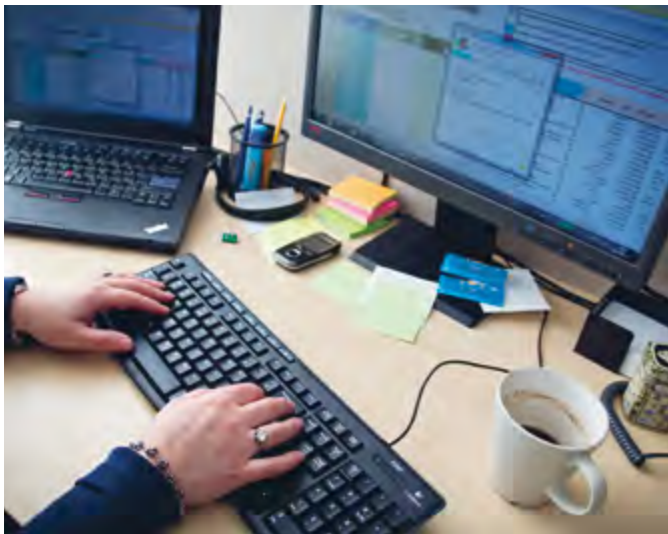
Do głównych zadań tego pracownika należy: wystawianie faktur i not korygujących, sprawdzanie poprawności i korygowanie faktur, wprowadzanie faktur do systemu informatycznego oraz kontrola obiegu dokumentacji handlowej, przygotowywanie raportów, sporządzanie bieżącej wewnętrznej dokumentacji.

Zawód ten gwarantuje stabilne zatrudnienie we wszelkich firmach, które wystawiają i przyjmują duże ilości rachunków, faktur, paragonów i innych dowodów sprzedaży/kupna. Wymaga jednak niezwyklej cierpliwości, dokładności i nie poddawania się rutynie, o którą nietrudno. Obowiązki są codziennie takie same, wykonywane w jednym miejscu, dlatego do tej pracy chętnie aplikują osoby niepełnosprawne ruchowo. Jest to etat samodzielny i odpowiedzialny, absolutnie nie przeznaczony dla osób niecierpliwych.

Kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy fakturzystki można zdobyć w technikum lub liceum z profilem księgowo-rachunkowym, na kursach zakończonych odpowiednim egzaminem i certyfikatem, potwierdzając je oczywiście ekonomiczne studia wyższe. Niezbędną umiejętnością w zawodzie fakturzystki jest obsługa pakietu Microsoft Office (Excela) oraz programów obsługujących księgowość (np. Symfonia). Kluczową kompetencją jest również wiedza na temat zasad fakturowania oraz obsługa kasy fiskalnej. W branży BPO, gdzie odnotowuje się najwięcej miejsc pracy dla fakturzystów, najważniejszą umiejętnością jest posługiwanie się przynajmniej dwoma językami obcymi, w tym językiem angielskim. Fakturzysta pracujący w centrach finansowych, obsługujących oddziały danej firmy z kilku lub kilkunastu krajów, na co dzień kontaktuje się z zagranicznymi kontrahentami i pracuje na dokumentach opracowanych w różnych językach. Z tego powodu firmy, które rekrutują takich pracowników mają małe wymagania dotyczące wiedzy ekonomicznej – tę zdobywają już zatrudnieni pracownicy na specjalnych szkoleniach, ale główny nacisk stawiany jest na bardzo dobre posługiwanie się dwoma językami obcymi. Im rzadszy i trudniejszy język, tym większe szanse zatrudnienia.

Zawód księgowego pojawił się wraz z obrotem pieniądza, wieki temu. Kiedyś potrzebne było tylko liczydło, pióro, pergamin i umiejętność liczenia. Dzisiaj wymagania stawiane księgowym są coraz wyższe. Prowadzenie księgowości nie ogranicza się obecnie jedynie do funkcji rachunkowych, lecz często obejmuje również zarządzanie finansami. Księgowy w XXI wieku to zawód, w którym niezbędne jest nieustanne pogłębianie wiedzy i umiejętności, ze względu na często zmieniające się przepisy. Wiedza na tym stanowisku musi obejmować nie tylko rachunkowość, ale również ekonomię, matematykę, finanse i prawo. Rozliczne obowiązki księgowego to sporządzanie dokumentacji dotyczącej zasad polityki gospodarczej firmy, prowadzenie ksiąg rachunkowych, gromadzenie i przechowywanie dowodów księgowych, sporządzanie sprawozdań finansowych czy współpraca z biegłym rewidentem. To księgowy jest najczęściej odpowiedzialny także za nadzór nad różnymi procedurami księgowymi, obsługą kadrową oraz płatnością wynagrodzeń.

Przepustką do zawodu może być użycie szkoły średniej, jednak wzrastające wymagania pracodawców sprawiają, że najchętniej zatrudniane

są osoby z wykształceniem wyższym, kierunkowym (ekonomia, finanse, bankowość). Ogromnym atutem jest znajomość systemów informatycznych wspomagających zarządzanie przedsiębiorstwa (ERP). Szczególnie popularne wydaje się być oprogramowanie SAP. Absolwent może zacząć pracę w firmie, co da mu bezpieczeństwo pracy i przyzwoite zarobki. Dla osób, które w bardzo dobrym stopniu opanowały zawód księgowego, jest to jeden z bezpieczniejszych zawodów na rynku pracy. Każda firma potrzebuje księgowego, a wakaty są również w coraz bardziej rozwijających się centrach finansowych, prowadzących księgowość wielu firm (tzw. outsourcing). Karierę w księgowości można zrobić także w audycie. Rynek pracy tworzą dwa główne segmenty: duże międzynarodowe koncerny oraz małe lokalne firmy. Zawód ten w 2014 roku zostaje poddany deregulacji. Istotna zmiana w tym zakresie przewiduje likwidację procesu wydawania certyfikatu księgowego przez Ministra Finansów. W konsekwencji czynności z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych będzie mogła wykonywać każda osoba, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych i niekaralność za ściśle określony katalog przestępstw.

Nie rozstaje się z telefonem, a jego struny głosowe narażone są na ciągły wysiłek. Musi mieć dobrą dykcję, miły głos i niebiańską cierpliwość. Zarówno o piątej nad ranem, jak i o dwudziestej trzeciej, bo pracuje w systemie zmianowym. Musi umieć rozwiązać problem, doradzić, wysłuchać, uspokoić, przyjąć na siebie całe niezadowolone klienta i pracować pod presją czasu. To nie wielozadaniowy robot, tylko pracownik call center.

Miejsce pracy: bank, operator sieci, dostawca mediów, infolinia firmy usługowej lub produkcyjnej. Coraz więcej firm decyduje się na infolinię, więc na brak ofert pracy nie można narzekać.

Stanowisko pracy: najczęściej w ogromnej sali podzielonej na małe boksy, gdzie jednocześnie pracuje kilkadziesiąt osób, najczęściej młodych, po liceum, w trakcie studiów albo tuż po dyplomie. Na uszach słuchawki, na biurku poza komputerem koniecznie coś do picia, w dużej ilości, bo zasycha w gardle, zwłaszcza początkującym. Dress code nie obowiązuje, można przyjść w dżinsach i t-shirtcie. Klient na szczęście tego nie widzi.

Praca na stanowisku konsultanta call center jest trudna i odpowiedzialna. Do jego podstawowych zadań należy: udzielanie informacji telefonicznej i odpowiedzi na pytania klientów na temat firmy i jej oferty, przyjmowanie i obsługa reklamacji, rejestracja zamówień, powiadamianie klientów o nowym produkcie lub usłudze oferowanej przez firmę, czy też sprzedaż lub reklama produktów bądź usług przez telefon.

Pracownicy call center dzielą się na dwie grupy, tych, którzy dzwonią do klientów wybranych przez system aby zaproponować im produkt

lub usługę i tych którzy odbierają telefony od klientów, najczęściej z reklamacją lub zgłoszeniem usterki. **Na dziesięć telefonów, które odbieram** – pisze na forum gazeta.pl pracownik call center telewizji kablowej – **jeden, dwóch rozmówców jest uprzejmych i cierpliwych. Reszta, nawet jeśli posługuje się normalnym językiem, jest roszczeniowa, strasznie się spieszy i żąda rozwiązania problemu natychmiast. Najczęściej jest to problem z Internetem, a ja mam zaczerować, żeby wszystko się od razu naprawiło. Oczywiście tak się nie dzieje i to mnie się dostaje po głowie. Ale można przywyknąć.**

Ponieważ klienci często bywają trudnymi rozmówcami, w pracy konsultanta ważna jest umiejętność zachowania spokoju i kontrolowania sytuacji w trakcie całej rozmowy oraz odpowiednie, grzeczne podejście do wszystkich i kończenia rozmowy zawsze w sposób uprzejmy, zgodnie z przyjętymi standardami - niezależnie od efektu.

Praca konsultanta w call center jest pracą ciężką. Osem godzin dziennie rozmawia się przez telefon i przeprowadza niekiedy do 120 rozmów w ciągu swojej zmiany. Może to powodować zniechęcenie i wypalenie zawodowe. Infolinia najczęściej nie zasypia 24 godziny na dobę, przez siedem dni w tygodniu, dlatego czasem zdarzają się zmiany między 22 a 6 rano. Pozytywnym aspektem takiej organizacji czasu pracy jest możliwość dopasowania ośmiogodzinnych dyżurów do indywidualnych możliwości konsultantów, co w przypadku studentów zatrudnionych na tych stanowiskach ma niebagatelne znaczenie.

DORADCA FINANSOWY

Doradca finansowy służy klientom swoją wiedzą i doświadczeniem, ułatwiając pełniejsze wykorzystanie dostępnych na rynku instrumentów finansowych: kredytów, funduszy inwestycyjnych, czy polis ubezpieczeniowych. Doradza klientowi w wyborze odpowiednich rozwiązań finansowych dopasowanych do jego potrzeb, oczekiwań i możliwości kapitałowych.

Zadaniem doradcy jest nie tylko sprzedaż produktów finansowych, ale także wcześniejsze pozyskanie klienta, przeprowadzenie analizy jego funduszy, a następnie opracowanie planu finansowego adekwatnego do możliwości i oczekiwań. Obowiązkiem doradcy jest również bieżąca opieka nad klientami w zakresie monitoringu wybranych rozwiązań.

Pomocne przy wykonywaniu tego zawodu są studia ekonomiczne lub im pokrewne. Jednakże wśród doradców spotykamy osoby z bardzo różnym wykształceniem. Zdecydowana większość osób pracujących w tym zawodzie zdobywa kompetencje w swojej macierzystej firmie, a także poprzez szkolenia, warsztaty i konferencje, które pozwalają im być na bieżąco z możliwościami i zmianami na rynku finansowym w kraju.

Kluczowe w tej pracy są kompetencje miękkie tj.: komunikatywność, zdolność nawiązania i utrzymania relacji z klientem, cierpliwość, empatia, samodyscyplina i organizowanie własnej pracy.

Niewątpliwie zaletą tej pracy jest nieustanny kontakt z ludźmi, brak monotonii i to, że nasz wynik finansowy zależy w 90% od naszego działania, ale towarzyszy temu duży stres i odpowiedzialność - twierdzi Jarosław Szczepaniak, doradca finansowy

Całą trudność tego zawodu leży w misji edukowania ludzi w zakresie finansów, mierząc się jednocześnie z obowiązującymi stereotypami dotyczącymi doradców. Nasi klienci często nie wiedzą, jaki jest obecnie system prawny dotyczący ich finansów, jak mogą zoptymalizować swoje koszty, z jakich ulg podatkowych skorzystać oraz jak zabezpieczyć rodzinę, jej przyszłość, i jak zabezpieczyć, zainwestować czy zgromadzić kapitał - dodaje inny doradca, Piotr Szymankiewicz

DORADCA KLIENTA

Doradcy klienta poszukują banki, salony sprzedaży, firmy usługowe: telekomunikacyjne, energetyczne i wiele innych. W każdym z tych miejsc głównym jego zadaniem jest wsparcie klienta w podjęciu decyzji o zakupie produktu, wyborze usługi itp. To doradca analizuje potrzeby oraz oczekiwania klienta, a następnie prezentuje klientowi wybrane propozycje produktów, usług lub technologii i doradza mu, którą opcję wybrać.

Osoba, która chciałaby podjąć pracę w tym zawodzie, powinna posiadać umiejętność łatwego nawiązywania kontaktu i wzbudzania sympatii oraz zaufania, a przy tym cechować się wysoką kulturą osobistą. Pracodawcy cenią u kandydatów na to stanowisko umiejętność pracy w zespole, samodzielność oraz inicjatywę w działaniu. Wymagana jest sprawna obsługa komputera i urządzeń biurowych oraz język obcy na poziomie komunikacyjnym.

Styl pracy podporządkowany jest utrzymywaniu dobrego wizerunku firmy. Pracownicy obsługi klienta powinni być dyspozycyjni przez cały czas działania biura co wiąże się często z pracą zmianową. Z analizy ofert pracy, których obecnie jest naprawdę dużo, wynika, iż pracodawcy najchętniej poszukują osoby z wyższym wykształceniem lub studentów, lecz zdarzają się również oferty dla osób z wykształceniem średnim. Jednym z częściej pojawiających się wymagań jest prawo jazdy kat. B (w przypadku mobilnych doradców, dojeżdżających do klienta) oraz znajomość języka angielskiego.

BRANŻE PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO

CIEŚLA SZALUNKOWY

Przeważnie mylony ze stolarzem, chociaż wykonuje zupełnie inną pracę. Zawód o niezwykle długiej historii, chociaż zupełnie niedoceniany. Cieśla kojarzy nam się głównie z biblijnymi opisami, ale do współczesnego świata pełnego komputerów i nowoczesnych biurowców jakoś trudno go dopasować.

Cieśli szukać należy w branży budowlanej. Do jego zadań należy wykonywanie konstrukcji drewnianych do szalunków i stęplowań, konstrukcji wieńcowych, wieżby dachowej, okien i drzwi.

W pracy wykorzystuje odpowiednie materiały łączące (gwoździe, sworznie, śruby, kłamry itp.), za pomocą których spaja przygotowany materiał. Doskonałe opanowanie różnych sposobów łączenia drewna to najistotniejsza umiejętność w pracy cieśli. Niezbędna jest również umiejętność czytania rysunków technicznych, specjalistyczna wiedza z zakresu właściwości drewna i znajomość środków chemicznych stosowanych przy impregnacji drewna.

Ponieważ jest to profesja w głównej mierze oparta na ciężkiej pracy fizycznej, kondycja i tężyzna fizyczna bardzo pomagają. Osoba, która chce wykonywać ten zawód musi potrafić się skupić na swojej pracy i za każdym razem zachowywać maksymalną uwagę, nawet gdy wykonuje jakiegoś zadanie po raz setny, ponieważ narażona jest na upadki z wysokości i trwałe kontuzje.

Aby zostać cieślą trzeba ukończyć szkołę zawodową o odpowiednim profilu. Nie jest to tak popularny zawód, jak mechanik, technik gastronomii czy ekonomii, jednak warto poszukać Centrum Kształcenia Praktycznego lub Centrum Kształcenia Ustawicznego, gdzie można zdobyć takie wykształcenie. Zawód cieśli jest jednym z trudniejszych w branży budowlanej, a wykwalifikowanych i doświadczonych pracowników niemal zawsze brakuje na rynku zarówno polskim, jak i zagranicznym.

LAKIERNIK

Praca lakiernika, najogólniej mówiąc, polega na malowaniu określonej powierzchni. Przede wszystkim są to nadwozia pojazdów, najczęściej samochodów.

Główne miejsce pracy lakiernika to warsztat samochodowy lub fabryka samochodów, choć w przypadku fabryk lakierników coraz częściej zastępują maszyny. Zatrudnienie znajdzie również w innych zakładach, gdzie produkowane są lakierowane elementy, na przykład w fabrykach mebli, zakładach produkcyjnych, stoczniach.

Do najważniejszych obowiązków lakiernika należy m.in.: przygotowanie powierzchni, nakładanie powłoki lakierniczej, suszenie jej, albo utrwalanie powierzchni różnymi technikami, a także bieżąca konserwacja i kontrola sprawności narzędzi.

Lakiernik powinien posiadać wykształcenie zawodowe, najlepiej o profilu samochodowym, chociaż nie jest to wymagane. Poza tym, kwalifikacje do zawodu można też zdobyć na kursach zawodowych organizowanych przez zakłady doskonalenia zawodowego. Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu jest astma, skłonność do przeziębień, chorób płuc i oskrzeli, chorób skóry, alergii.

MONTER KADŁUBÓW OKRĘTOWYCH

Monter kadłubów okrętowych wykonuje i montuje elementy konstrukcji i zbrojenia kadłubów statków. (konstrukcji przestrzennej statku, nadającej mu kształt zewnętrzny oraz zapewniającej pływalność).

Przeważnie pracuje w dużych halach, gdzie narażony jest na hałas, zanieczyszczenia pyłami, dymem i gazami spawalniczymi. Czasami pracuje także na pochylni co z kolei odbywa się na wolnym powietrzu, w związku z tym narażony jest na różne warunki atmosferyczne. Często pracuje również na dużych wysokościach.

Wykształcenie zawodowe jest wystarczające dla osób chcących podjąć pracę na stanowisku monter kadłubów okrętowych. W zespołach szkół technicznych istnieją kierunki związane z budownictwem okrętowym lub stoczniowym, przygotowujące do pracy w tym zawodzie. Można ukończyć studia wyższe na kierunku mechanika i budowa maszyn, oceanotechnika, dające szanse pracy na stanowiskach kierowniczych. Osoby wykonujące ten zawód wskazują na potrzebę posiadania uprawnień z zakresu przepalania i łączenia elektrycznego elementów stalowych oraz kursu monterskiego. Do elementarnych kwalifikacji należy również znajomość rysunku technicznego oraz umiejętność cięcia palnikiem tlenowo-acetylenowym. Monter musi umieć posługiwać się między innymi spawarką elektrodową i elektryczną, frezarką, szlifierką, młotkiem i kątownikiem. Istotna może okazać się wiedza dotycząca budownictwa i mechaniki.

Od montera kadłubów okrętowych wymaga się dużej dokładności i precyzji, gdyż błędy w pomiarach lub cięciu materiałów stalowych są bardzo kosztowne i nieodwracalne. W tym zawodzie liczy się w związku z tym dobra percepcja wzrokowa i sprawność manualna, gwarantująca wysoką jakość i trwałość wykonanych jednostek. Codzienne zadania montera mają powtarzalny, monotony charakter, stąd przydatna będzie cecha cierpliwości i wytrwałości w ich realizacji. Podczas odczytywania rysunku technicznego i dokonywania pomiarów ważna jest wyobraźnia przestrzenna. Podstawowymi miejscami pracy dla montera kadłubów są stocznie (ślusarnie, kadłubownie, narzędziownie, doki) oraz przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją, budową i naprawą kadłubów jednostek pływających.

Rzemiosło ślusarskie znane było już w starożytności i wyodrębniło się z kowalstwa. Przez wieki ślusarz był jednym z bardziej poszukiwanych rzemieślników. W XVI wieku rozwinęło się również ślusarstwo artystyczne.

Ślusarz zajmuje się obróbką metalu w stanie zimnym, głównie za pomocą narzędzi ręcznych i przenośnych.

To dobry fach, tylko ręce trzeba mieć sprawne – opisuje swój zawód pan Andrzej Ratajczyk, który pracuje na stanowisku ślusarza w warsztacie samochodowym. **Złego słowa nie dam powiedzieć na swoją pracę. Piętnaście lat w zawodzie i nigdy nie narzekałem. Z metalu umiem zrobić wszystko, nawet bransoletkę dla żony kiedyś zrobiłem.**

W tym zawodzie wyróżniamy kilka specjalizacji: ślusarza urządzeń komunalnych, ślusarza sprzętu domowego, ślusarza samochodowego, ślusarza wyrobów artystycznych oraz ślusarza konstrukcji stalowych. Tak więc, w zależności od specjalizacji - ślusarz ma różne zadania i stosuje różne technologie do pracy. Pracownik ten wyrabia,

m.in. zamki, klucze, okucia do drzwi i okien, krat, bram, ogrodzeń, zbiorników, zbrojeń budowlanych oraz kształtuje pręty, płaskowniki i kształtowniki stalowe, a także podnośniki szyb, regulacje położenia foteli, naprawy i odtwarzanie metalowych wyrobów artystycznych.

Kwalifikacje w tym zawodzie można zdobyć w trzyletniej szkole zawodowej. Alternatywą są kursy zawodowe. W pracy ślusarza niezwykle przydatne są również umiejętności spawalnicze. Coraz częściej też ślusarze poszerzają zakres oferowanych usług o pracę z użyciem automatów tokarskich, obrabiarek sterowanych numerycznie, których obsługa wymaga ukończenia dodatkowych szkoleń.

Kandydat do tego zawodu powinien przede wszystkim posiadać uzdolnienia techniczne, sprawność manualną i wyobraźnię przestrzenną. Przydałaby się również cierpliwość i umiejętność długotrwałej koncentracji. Prace ślusarskie nie wymagają zazwyczaj dużego wysiłku fizycznego, ale dobra kondycja nie zaszkodzi.

Spawanie to złożona sprawa i odrębna dziedzina wiedzy. Różne materiały wymagają zastosowania różnorodnych metod spawania. W przypadku technologii spawania MIG/MAG ostatnie lata oznaczają prawdziwy przełom. Źródła prądu spawalniczego i procesy spawania zostały poddane zasadniczym ulepszeniom, przy czym w niektórych obszarach osiągnięto całkowicie nowe standardy. Ten skok innowacyjny wywołały z jednej strony nowe materiały i nowe zastosowania, jednakże z drugiej strony jest to również rosnące wykorzystanie dojrzałej mikroelektroniki i techniki cyfrowej. Technika rozwija się w bardzo szybkim tempie, na rynku brakuje profesjonalistów, którzy umieją biegle spawać właśnie metodą MIG/MAG, ponieważ, żeby się tego nauczyć trzeba mieć, i doświadczenie, i specjalny kurs.

Prace spawalnicze może wykonywać osoba, która ukończyła 18 rok życia. Od kandydata wymaga się zwykle co najmniej wykształcenia zawodowego. Coraz częściej jednak od przyszłego spawacza oczekuje się ukończenia szkoły średniej.

Aby uzyskać uprawnienia należy ukończyć specjalny kurs zawodowy i zdać egzamin przed komisją kwalifikacyjną. Kursy organizują m.in. działające we wszystkich większych miastach zakłady doskonalenia zawodowego.

Narzędzia niezbędne w pracy spawacza to m.in. migomat do spawania w osłonie dwutlenku węgla, maska pyłowa, maska chroniąca wzrok. Elementem, bez którego do pracy nie może przystąpić żaden spawacz, jest specjalna maska chroniąca twarz i oczy.

Zawód spawacza daje szerokie możliwości zatrudnienia m.in. w przedsiębiorstwach produkcyjnych pojazdów mechanicznych, maszyn przemysłowych, maszyn rolniczych, taboru kolejowego, w usługach spawalniczo-ślusarskich, instalacyjno-montażowych, naprawczo-konserwatorskich, w górnictwie, przemyśle metalowym, stoczniach, przedsiębiorstwach produkujących sprzęt wodny, w zakładach naprawczych infrastruktury transportowej, zakładach rzemieślniczych, przemyśle naftowym.

Zastanawiając się nad wyborem tego rodzaju pracy, trzeba jednak pamiętać, iż jest to ciężka praca fizyczna, która odbywa się przeróżnych miejscach i warunkach. Bardzo często wykonuje się ją w halach produkcyjnych, na wysokościach, warsztatach czy na otwartej przestrzeni. Człowiek narażony jest na promieniowanie świetlne, ciepłe, oddziaływanie pola elektromagnetycznego, a także obecność pyłów i gazów technicznych.

BRANŻA TURYSTYCZNA

PRACOWNIK BIURA PODRÓŻY

Istnieją trzy główne rodzaje biur podróży:

- agencje turystyczne czyli sklepy, które sprzedają wycieczki organizowane przez inne biura lecz same nie mają prawa organizować imprez turystycznych,
- biura touroperatorские, które organizują i realizują imprezy turystyczne,
- biura, które łączą obie formy działalności.

Od miejsca pracy zależy zakres umiejętności, których będzie wymagał pracodawca.

Pracownik biura podróży musi przede wszystkim posiadać umiejętności sprzedażowe. Jego głównym zadaniem jest namówienie klienta na zakup wycieczki. Pracodawca oczekuje również znajomości systemów rezerwacyjnych, bardzo dobrej znajomości geografii oraz umiejętności pracy pod presją czasu.

W tej pracy trzeba umieć współpracować z właścicielami hoteli, restauracji, gospodarstw agroturystycznych i innymi firmami czy osobami oferującymi usługi turystyczne. Trzeba spośród wszystkich ofert umieć wybrać te najlepsze – konkurencyjne w cenie, atrakcyjności, popularne wśród klientów. Pracownik biura musi być osobą opanowaną, cierpliwą, bardzo komunikatywną. Charakter pracy wymaga dużej odporności emocjonalnej i harmonijnego współdziałania z innymi, ale jednocześnie dużej samodzielności, umiejętności planowania i zorganizowania własnej pracy. Do profesjonalnego przedstawiania ofert niezbędna jest dobra pamięć, logiczne rozumowanie i zdolność przekonywania. W przygotowywaniu ciekawych broszur, pomaga wyobraźnia i twórcze myślenie. Do podjęcia pracy niezbędne jest wykształcenie średnie. Najchętniej zatrudniane są osoby o specjalizacji obsługa ruchu turystycznego. Takie kwalifikacje można zdobyć również na kursach.

PRZEWODNIK TURYSTYCZNY MIEJSKI

Jeszcze niedawno by zostać przewodnikiem miejskim, trzeba było ukończyć kurs organizowany przez PTTK i zdać egzamin państwowy, który obejmował ogromny materiał z zakresu historii, kultury, topografii miasta. Obecnie nie ma już żadnych wymogów formalnych, by zostać przewodnikiem miejskim. Mimo, że każdy może teraz oprowadzać wycieczki, to nie każdy staje się prawdziwym przewodnikiem. Takim, którego zasłuchani turyści nie chcą puścić do domu, który zna nie tylko suche fakty, ale też anegdoty, który umie opowiedzieć nawet banalną historię w ciekawy sposób. **Według mnie najciekawsze w zawodzie przewodnika jest to, że musi się cały czas doksztalać** - mówi znana gdańska przewodniczka Katarzyna Czaykowska - **Potrzebna jest - jak do każdego zawodu - inteligencja, a poza tym życzliwość do ludzi, społeczna akceptacja bo nigdy nie wiadomo kogo się będzie oprowadzało, absolutnie konieczna jest też apolityczność i najlepiej neutralność światopoglądowa. W dzisiejszych czasach turyści są ogromnie wymagający. To nie czasy, kiedy przysłowiowy przewodnik z parasolem mógł cytować na pamięć przewodnik. Bardzo często przewodnik to zarazem tłumacz, genealog, czy kierowca.**

Do przewodnika należy odpowiednie zaplanowanie trasy, aby obejmowała najciekawsze i najważniejsze obiekty oraz odpowiednie rozplanowanie wycieczki w czasie. Ważne jest również dostosowanie charakteru zwiedzanych miejsc oraz sposobu opowiadania o nich do oprowadzanej grupy, co innego bowiem zainteresuje wycieczkę szkolną, a co innego dorosłych turystów.

Przewodnik musi być zawsze przygotowany, posiadać szeroką i szczegółową wiedzę o obszarze, po którym oprowadza turystów. Musi być w stanie udzielić najważniejszych informacji, znać historię danego miejsca i odwiedzanych obiektów wraz z ich zbiorami, najciekawsze legendy, anegdoty i wydarzenia.

Decydując się na ten rodzaj pracy trzeba pamiętać, że jest to również ciężka praca fizyczna. Niektóre wycieczki trwają wiele godzin, a przewodnik jest ich motorem -nie może wyglądać na zmęczonego i zniechęconego, ale z pasją opowiadać o danym obiekcie, mimo, że był w nim już dwieście razy i do tego czuje się zmęczony i głodny. Niedogodności rekompensuje spotkanie wielu ciekawych ludzi. Pani Katarzyna Czaykowska wspomina: **Oprowadzałam różne znane osoby... Opiekowałam się m.in. ambasadorami państw unijnych podczas polskiej prezydentury, miałam ogromną przyjemność i zaszczyt oprowadzać JKM Księcia Danii, czy prezydenta Fundacji Kościuszkowskiej. Jako, że mam jednocześnie licencje przewodnika terenowego i pilota, sporo jeżdżę. W trasie nie zdarzyło mi się nikogo zgubić. Ale w mieście kiedyś wyszłam z grupą po zwiedzaniu jednego z kościołów zadowolona, że zdążyłam z programem. Kiedy wsiadaliśmy do autokaru, jedna z pań podeszła i zgłosiła brak męża... Przeszłam (prześlalowałam) trasę, z ową nagle osamotnioną żoną. Okazało się, że brakujący mąż zasnął... w jednej z miejskich toalet. Od tego czasu czytam listę obecności za każdym razem, gdy zbieram grupę.**

KUCHARZ

Kucharz – jeden z najstarszych zawodów, który nigdy w historii nie stracił na znaczeniu. Słowo kucharz pochodzi od niemieckiego kuchen oznaczającego gotowanie.

Kucharz to zawód skomplikowany. Nie wystarczy bowiem nauczyć się podstawowych zasad żywienia i przechowywania żywności oraz poznać kulinarne przepisy. Gotowanie jest sztuką, a kucharz powinien być artystą, który tę sztukę wykonuje. Poza czysto technicznymi umiejętnościami musi mieć w sobie pasję i wyobraźnię. Pierwsza pozwoli nie poddawać się w chwilach porażki, druga umożliwi tworzenie nowych potraw, wymyślanie własnych przepisów, łączenie smaków, faktur i kolorów.

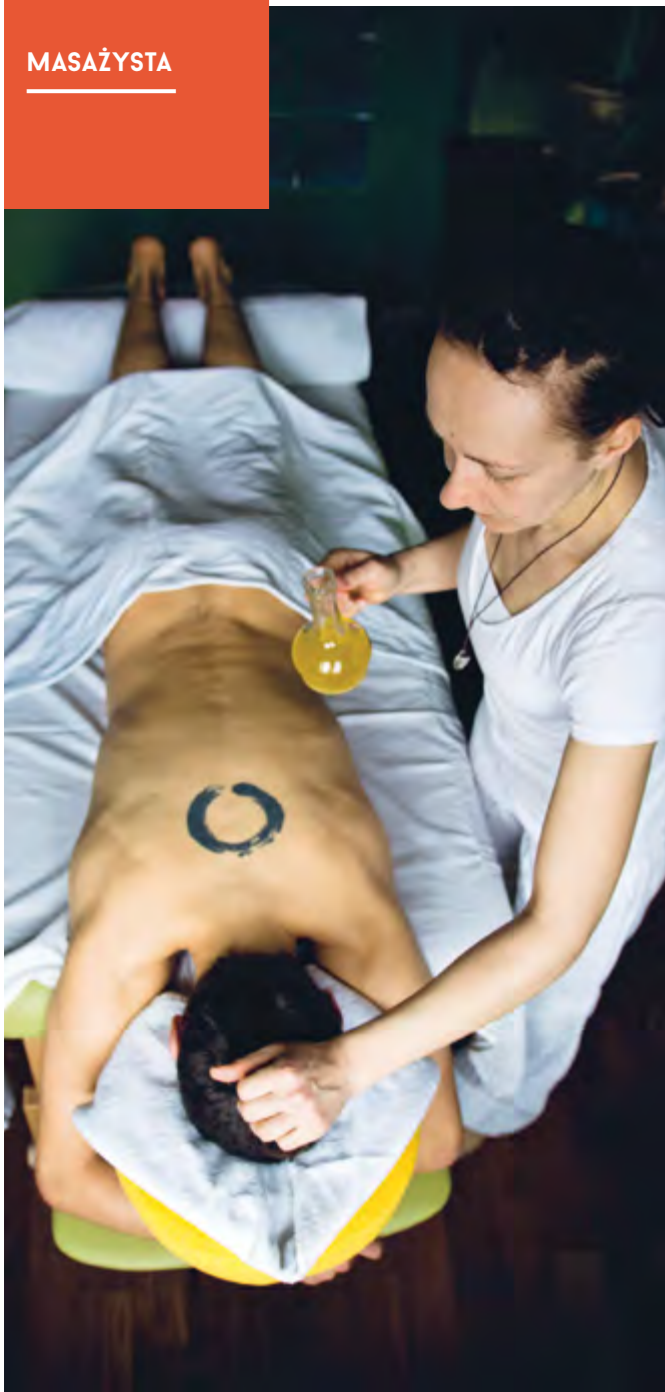
Przygotowanie potraw to kreacja, tworzenie czegoś nowego, zmienianie już istniejącego, eksperymentowanie. Gotowanie daje możliwość wykazania się osobom mającym talent, jednakże wymaga to sporo czasu. Jednak warto, bo kucharz z wyobraźnią może ugotować wszystko to, o czym zamarzył.

By zostać dobrym kucharzem trzeba sprostać wielu wymaganiom fizycznym, zdrowotnym a nawet psychologicznym. Nierzadko pracuje się w dużym tempie i stresie, a przede wszystkim na stojąco i w pomieszczeniach zamkniętych, w których panuje wysoka temperatura i duża wilgotność powietrza. Należy liczyć się z koniecznością pracy zmianowej oraz w niedziele i święta. Do tego pracuje się zespołowo - więc trzeba lubić pracę z ludźmi.

Poza obowiązkowym wyczuciem smaku od kandydata na kucharza oczekuje się bogatej wyobraźni i pomysłowości. Odnosi się to zarówno do umiejętności wymyślenia i tworzenia nowych potraw, ich modyfikowania, jak również nowatorskiego dekorowania. Wizualna strona potrawy niejednokrotnie ma ogromny wpływ na jej ocenę, a coraz częściej wymaga się od kucharzy, by serwowane dania wyglądały jak dzieła sztuki.

Miejscem pracy dla kucharza mogą być restauracje, hotele, publiczne miejsca żywienia, stołówki, ośrodki wypoczynkowe, pokłady statków. Można także zająć się działalnością cateringową i obsługiwać prywatne imprezy.

Wywodzi się z Indii, a jego pierwsze opisy znajdują się już w księgach Wedy z 1800 r. p.n.e.

Niezwykle popularny był również w Chinach, a w Grecji swój rozwój zawdzięcza Herodotowi i Hipokratesowi. Masaż klasyczny – wciąż najchętniej i najczęściej wybierany spośród szerokiej oferty salonów masażu.

W Polsce ta forma terapii i relaksu znajduje coraz większe grono zwolenników, stąd i ofert pracy dla wykwalifikowanych masażyistów przybywa.

Do zdobycia zawodu masażyisty istnieje wiele dróg kształcenia. W zależności od tego, jak wysokich umiejętności wymagać mogą pracodawcy, oraz jak dużą konkurencję trzeba pokonać, kwalifikacje zdobyć można zarówno podczas kilkuletniego kształcenia w szkołach wyższych, jak i na kilkumiesięcznych kursach szkolenia zawodowego. Nie każdy może wybrać ten zawód. **Niezbędna jest kondycja i spora siła fizyczna** – opowiada o swoim doświadczeniu zawodowym Joanna Diagon, właścicielka salonu masażu z Trójmiasta – **praca masażyisty to długie godziny wysiłku fizycznego. Kiedy zaczynałam swoją pracę bardzo męczyły mi się palce i ramiona, po 5 godzinach pracy w dło-**

niach drżał mi najbliższy przedmiot. Kręgosłup też dostał za swoje. Z czasem nauczyłam się lepszej techniki pracy i teraz, choć bywam bardzo zmęczona, nie odczuwam tego tak, jak na początku.

Miejsce pracy masażyisty to najczęściej gabinet spa, hotel, uzdrowisko, czasami też zwykły salon kosmetyczny. Niekiedy masażyści decydują się również na tzw. „latające usługi” z dojazdem do klienta do domu. **Pracujemy najczęściej w miłych, przyjaznych oku wnętrzach i to jest naprawdę bardzo pozytywna strona tej pracy. Ale jest jeszcze druga strona medalu. Pracujemy najczęściej wtedy, kiedy inni odpoczywają. W weekendy, święta** - podkreśla masażyistka.

Najbardziej wymagającym pracodawcą pod względem czasu pracy są z pewnością hotele i ośrodki spa, gdzie największy ruch odnotowuje się w weekendy, święta i podczas wakacji.

Od pracodawcy i samego pracownika zależy, jak masażyista będzie rozwijał swoje kwalifikacje zawodowe. Kilkumiesięczny kurs wystarczy, żeby poznać tylko podstawy. By znać najmodniejsze techniki, a także umieć pomóc w różnego rodzaju schorzeniach i dolegliwościach klientów, trzeba na bieżąco podnosić swoje umiejętności.

BRANŻA USŁUG OPIEKUŃCZYCH

Szacunki przewidują, że w 2060 roku będziemy jednym z najstarszych społeczeństw świata. Corocznie będzie przybywało osób starszych, zależnych, wymagających pomocy i opieki. Ten proces otwiera szanse pracy dla wielu zawodów opiekuńczych związanych z branżą medyczną. Jednym z takich zawodów jest opiekun medyczny, na którego usługi rośnie popyt na rynku pracy zarówno w Polsce, jak i w Europie Zachodniej.

Zawód opiekuna medycznego został stworzony dopiero w 2008 roku. W obowiązującym stanie prawnym zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej kształcenie w tym zawodzie prowadzą wyłącznie 2-semesterne szkoły policealne, dla osób posiadających wykształcenie średnie.

Absolwent tego kierunku jest przygotowany do m.in.:

- rozpoznawania i rozwiązywania problemów opiekuńczych osoby chorej i niesamodzielnej w różnym stopniu zaawansowania choroby i w różnym wieku;
- pomagania osobie chorej i niesamodzielnej w zaspakajaniu potrzeb bio-psycho-społecznych;

- asystowania pielęgniarce i innemu personelowi medycznemu podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych;
- konserwacji, dezynfekcji przyborów i narzędzi stosowanych podczas wykonywania zabiegów;
- podejmowania współpracy z zespołem opiekuńczym i terapeutycznym podczas świadczenia usług z zakresu opieki medycznej nad osobą chorą i niesamodzielną.

Poza szeroką wiedzą teoretyczną, zarówno medyczną jak i psychologiczną, opiekun medyczny musi posiadać wyjątkowe predyspozycje do pracy z chorym, często starszym i niepełnosprawnym pacjentem. Dodatkowo niezbędne są: empatia, otwartość, cierpliwość i cała gama innych cech niezwykle ważnych w kontaktach z drugim człowiekiem.

Praca opiekuna nie jest łatwa, wymaga pełnego zaangażowania i odporności psychicznej. Może jednak przynosić dużo satysfakcji i radości.

Opiekun osoby starszej to ktoś, kto zawodowo zajmuje się osobą w podeszłym wieku i pomaga jej w radzeniu sobie z codziennymi czynnościami. Zakres obowiązków, które opiekun wykonuje w swojej pracy, bywa bardzo różny i zależy od miejsca zatrudnienia, a przede wszystkim od stanu zdrowia podopiecznego i jego możliwości.

Wśród podstawowych zadań opiekuna osoby starszej należy wymienić: pomoc w utrzymaniu higieny osobistej podopiecznego, dbanie o jego stan zdrowia, podawanie posiłków i leków, karmienie. W sytuacji, gdy podopieczny jest chory lub jest osobą z niepełnosprawnością, zdarza się, że opiekun zajmuje się robieniem zastrzyków, zmianą opatrunków lub rehabilitacją. Niekiedy, do codziennych obowiązków opiekuna należy załatwianie różnych spraw poza domem osoby starszej. Wówczas opiekun w imieniu podopiecznego odwiedza urzędy, opłaca rachunki, realizuje recepty lub robi zakupy.

Bardzo często opiekun organizuje czas wolny osobie starszej, w ten sposób stara się zmobilizować swojego podopiecznego do większej samodzielności, jednocześnie dbając o jego kondycję psychofizyczną. Dlatego w tej pracy ważna jest energiczność, pomysłowość i kreatywność.

Lidia Zamarkowska od czterech lat pracuje jako opiekun, początkowo w Niemczech, od pół roku w Polsce. **Pomagam rodzinie w opiece nad osobą starszą, chorą na reumatoidalne zapalenie stawów. Jest to choroba znacznie ograniczająca sprawność ruchową. Pracuję w różnych godzinach, dostosowując się do planu pracy członków rodziny, tak aby przy pacjentce zawsze ktoś był. Czasami są to tylko dwie godziny dziennie, czasami nawet 10. Moja praca to nie tylko pomoc w codziennych czynnościach, podawanie leków czy pielęgnacja. To są również rozmowy, wspólne czytanie książek, oglądanie zdjęć. Osoba którą się opiekuję miała bardzo ciekawe życie. Dzieli się nim ze mną. Dla mnie to cenny kontakt z drugim, ciekawym człowiekiem.**

Kwalifikacje do wykonywania zawodu opiekuna osoby starszej w dużej mierze zależą od pracodawcy i bywają bardzo zróżnicowane. W przypadku pracy w publicznych placówkach najczęściej oczekiwane jest wykształcenie kierunkowe, które możesz uzyskać poprzez ukończenie dwuletniej szkoły policealnej na kierunku opiekun osoby starszej. Zajęcia obejmują wiadomości teoretyczne z zakresu m.in.: psychologii, pedagogiki, przepisów prawnych, dietytyki czy medycyny oraz ćwiczenia praktyczne w odpowiednio przygotowanych pracowniach, np. gospodarstwa domowego, arterapii lub higieny osobistej i pierwszej pomocy. Nauka może być uzupełniona praktykami zawodowymi w zakładach opiekuńczo-pielęgnacyjnych dla osób starszych. Aby uzyskać dyplom opiekuna osoby starszej, konieczne jest otrzymanie pozytywnej oceny podczas egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

OPIEKUNKA DZIECIĘCA

4 lutego 2011 roku podpisana została nowa ustawa o opiece nad dzieckiem w wieku do lat 3. Na jej podstawie osoby wykształcone w zawodzie opiekunka dziecięca mogą ubiegać się o pracę w placówkach opiekuńczych zajmujących się opieką nad dzieckiem, takich jak żłobki i kluby dziecięce, w domach małego dziecka, sanatoriach czy dziecięcych oddziałach szpitalnych. Mogą także zostać zatrudnione przez gminę w charakterze dziennego opiekuna, lub zawrzeć umowę o świadczenie usług z rodzicami dziecka, pracując w charakterze niani. Nowa forma ustawy ma pomóc rodzicom w godzeniu obowiązków rodzinnych i zawodowych oraz stworzyć nowe miejsca pracy.

Edukacja opiekunki dziecięcej trwa dwa lata. Do wyboru jest wiele szkół policealnych oferujących naukę tego zawodu. Jak podaje na swojej stronie internetowej jedna ze szkół policealnych:

„Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie opiekunka dziecięca jest przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- planowania i organizowania pracy opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej;

- pielęgnowania dziecka zdrowego, chorego i niepełnosprawnego;
- prowadzenia działań wychowawczych i edukacyjnych wspomagających rozwój psychomotoryczny dziecka;

- promowania zdrowia i prowadzenia działań profilaktycznych;

- udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego dziecka.”

Praca opiekunki do dziecka jest bardzo różnicowana ze względu na miejsce i okoliczności pracy. Może być traktowana jako dodatkowe źródło dochodu przez kilka godzin dziennie, na pół etatu lub być zajęciem pełnoetatowym.

Podstawowym i najważniejszym warunkiem znalezienia satysfakcji w tym zawodzie jest miłość do dzieci. Przy opiekowaniu się małym obywatelem kluczowe są predyspozycje interpersonalne i społeczne: empatia, cierpliwość, optymizm, pomysłowość. Oznacza to także rodzaj pasji, która powinna temu zawodowi towarzyszyć. Warto w tej pracy kierować się drogowskazem, który w swojej spuściźnie zostawił Janusz Korczak:

Dobry wychowawca, który nie wtłacza a wywala, nie ciągnie a wznosi, nie ugniata a kształtuje, nie dyktuje a uczy, nie żąda a zapytuje – przeżyje wraz z dziećmi wiele natchnionych chwil.

PIELĘGNIARKA SPECJALISTA PIELĘGNIARSTWA GERIATRYCZNEGO

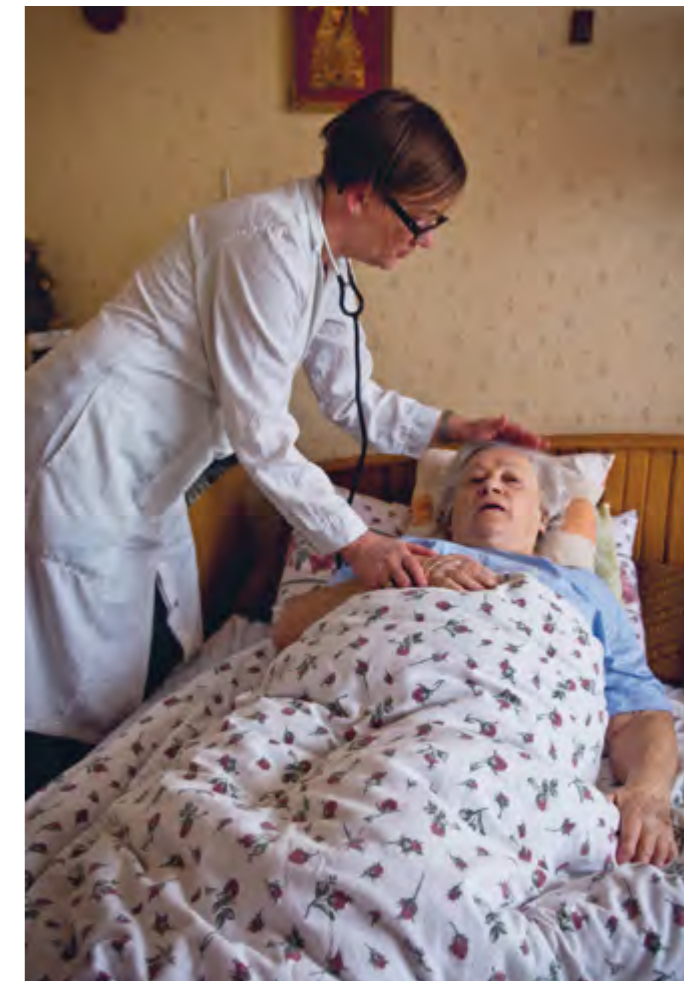

Pielęgniarstwo geriatryczne obejmuje usługi medyczne dla osób starszych. Specjalizacja ta cieszy się dużym zainteresowaniem wśród pielęgniarek, ponieważ wpisuje się w zwiększone zapotrzebowanie społeczeństwa na opiekę nad seniorami i osobami w podeszłym wieku. Uzyskanie tytułu specjalisty w tej dziedzinie wiąże się z ukończeniem podyplomowego szkolenia dla wykwalifikowanych pielęgniarek. Kształcenie na specjalizacji trwa dwa lata i kończy się egzaminem państwowym.

Najogólniej mówiąc, tak wyspecjalizowane pielęgniarki pracują z ludźmi starszymi, zarówno w domach, jak i w placówkach opiekuńczych i medycznych. W zakresie swoich obowiązków mają szereg zadań: pielęgnacja, diagnostyka, leczenie, rehabilitacja pacjenta. Powinny też wspierać i pomagać rodzinie pacjenta w opiece nad nim ukierunkowanej na podtrzymaniu aktywności dnia codziennego, więzi rodzinnych i społecznych.

Zawód pielęgniarki, podobnie jak np. zawód adwokata, notariusza, czy lekarza, jest tzw. wolnym zawodem. Oznacza to, że nadzór nad jego wykonywaniem sprawuje samorząd zawodowy oraz można go wykonywać nie tylko pracując na etacie, ale także w ramach samodzielnej praktyki. Pielęgniarki i pielęgniarze zwykle pracują na etatach w zakładach podstawowej opieki zdrowotnej, czyli przychodniach, szkołach, szpitalach, sanatoriach i hospicjach. Ale mogą też prowadzić własne praktyki. Status wolnego zawodu daje im możliwość prowadzenia działalności jednoosobowej oraz w formie spółki cywilnej lub partnerskiej.

Każdy rodzaj pielęgniarstwa wymaga tych samych predyspozycji. Przede wszystkim dobrze jest być osobą opiekuńczą, otwartą na potrzeby innych i wytrzymałą fizycznie. Pielęgniarka powinna być też osobą dyspozycyjną, by móc pracować na nocnych dyżurach. Pracując z osobami starszymi, często mocno niepełnosprawnymi fizycznie, samotnymi, musi mieć w sobie dużo empatii, wycucia i delikatności.

Pielęgniarstwo jest nauką, której źródłem i esencją jest troska o człowieka. Wymaga ona specyficznego kontaktu z drugą osobą. **Ślubuję nieść pomoc każdemu człowiekowi, niezależnie od jego przynależności rasowej, narodowości i wyznania** – takie przyrzeczenie składa każda pielęgniarka po uzyskaniu dyplomu.

Pielęgniarstwo to jeden z tych zawodów, gdzie czerpać można ogromną satysfakcję z pracy, płacąc jednocześnie wysoką cenę. Jest to zawód wielu paradoksów. Od pielęgniarek wymaga się wielkiej empatii, życzliwości, cierpliwości i ciągłego podnoszenia kwalifikacji. Z drugiej strony jest to zawód niedoceniany, wciąż nisko płatny, co skutkuje zatrudnianiem się na wielu etatach. Powołanie i misja, które powinny przyświecać wyborowi tej profesji, muszą być potem konfrontowane z realiami finansowymi. Mimo to, zawód ten jest wciąż popularny i najczęściej wybierany przez kobiety.

W dobie starzenia się społeczeństwa rośnie rola pielęgniarek jako wykwalifikowanych opiekunek osób starszych i przewlekle chorych.

Jednym z rodzajów pielęgniarstwa jest właśnie opieka nad przewlekle chorymi, którzy nie wymagają hospitalizacji i mogą przebywać w domu.

Jakie zadania stoją przed pielęgniarką świadczącą takie usługi? Przede wszystkim pielęgnacja pacjenta zgodnie z zaleceniami lekarskimi. Chory odwiedzany jest minimum 4 razy w tygodniu, a często codziennie, w zależności od potrzeb. Pielęgniarka bywa również nauczycielem, zarówno osoby wymagającej opieki, jak i jej rodziny. Uczy ich funkcjonowania w codziennym życiu z chorym, czynności pielęgnacyjnych i radzenia sobie w nagłych wypadkach pogorszenia stanu zdrowia pacjenta.

Placówkami kształcącymi pielęgniarki są, nieliczne obecnie, medyczne szkoły średnie oraz akademie i uniwersytety medyczne. Kwalifikacje wymagane do pracy z przewlekle chorymi w ich domach to minimum roczne doświadczenie w zawodzie po magisterskich studiach lub ukończony kurs kwalifikacyjny z pielęgniarstwa rodzinnego, opieki paliatywnej, geriatrycznej i intensywnej opieki.

Przy opracowaniu opisów zostały wykorzystane informacje ze źródeł:

www.praca-enter.pl
www.pracuj.pl
www.opinieouczelniach.pl
www.katalogzawodow.pl
www.psz.praca.gov.pl/klasyfikacja_zawodow
www.doradca.praca.gov.pl
www.jakzostac.net.pl
www.szkolnydoradcazawodowy.edu.pl
www.zawodowe.com
www.uczelnie.info.pl
www.zielonalinia.gov.pl

Informator o zawodach 2004/2005, Wyd II poszerzone i uzupełnione, Warszawa 2005

Zawód z pasją. Co robić? Kim być?, Bielsko – Biała 2004

Dziękujemy firmom:

Energa S.A
Pika Sp z o.o
Bank BPH S.A.
Bayer Sp z o.o
Biuro Usług Spedycyjnych SPEED
za pomoc w organizacji sesji zdjęciowych

WYDAWCA

Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku
Ul. Podwale Przedmiejskie 30
80-824 Gdańsk

REDAKCJA

Zespół Komunikacji Społecznej
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku
Tel: 58 3264863
e-mail: wup@wup.gdansk.pl

ZDJĘCIA

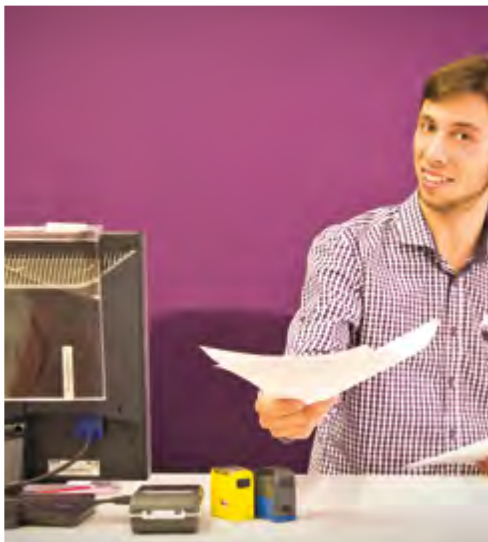
Justyna Franczak
Bartosz Winiecki

PROJEKT GRAFICZNY I SKŁAD

BangBang Design

Egzemplarz bezpłatny
Nakład: 1500 egzemplarzy

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

JEDNOSTKA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

